

L'ECONOMIA SOCIAL EN LES LLEIS

L'ECONOMIA SOCIAL EN LA LEGISLACIÓ ESPANYOLA. PRINCIPALS NOVETATS (DE JULIOL A SETEMBRE DE 2020)

per Gemma Fajardo
 Professora de la Universitat de València
 Directora del Butlletí Jurídic de l'Observatori Espanyol de l'Economia Social

El 21 de juny va cessar l'estat d'alarma declarat pel Govern espanyol en ocasió de la crisi sanitària ocasionada pel COVID-19. Durant els mesos següent s'han adoptat nombroses mesures dirigides a fer costat a les empreses i als treballadors per a assegurar el manteniment dels llocs de treball i evitar el tancament de les empreses. Les empreses de l'economia social també s'han beneficiat de diverses mesures de suport i sobretot, aquelles que centren la seua activitat a ajudar a les persones més necessitades. En l'Observatori Jurídic de l'Economia Social del CIRIEC, s'ha donat complit compte de totes aqueixes mesures.

En aquesta crònica volem destacar tres disposicions que han sigut aprovades durant aquest període: la Llei 6/2020, de 15 de juliol de Fundacions de Cantàbria; l'Acord de 28 de juliol de 2020 del Consell de Govern, pel qual s'aprova la formulació del Pla d'Impuls i Modernització de l'Economia Social Andalus 2021-2021, i la Resolució de 30 de juliol de 2020 per la qual convoca ajudes a Plans de reconversió i reestructuració col·lectius en el marc del Programa de Desenvolupament Rural de la Comunitat Valenciana.

En primer lloc, **Cantàbria** ha regulat les **Fundacions amb la Llei 6/2020, de 15 de juliol**. Cantàbria va assumir en el seu Estatut d'Autonomia competència exclusiva en matèria de fundacions que desenvolupen principalment les seues funcions en la Comunitat Autònoma (art. 24.29). No obstant això, fins al moment s'havia limitat a crear i regular el Protectorat i el Registre de Fundacions per Decret 26/1997, d'11 d'abril, mentre continuava aplicant la Llei estatal de Fundacions 50/2002, de 26 de desembre.

En aquests moments el Parlament de Cantàbria considera necessari establir una regulació pròpia i actualitzada en la matèria, davant la creixent importància del fenomen fundacional, amb la finalitat de facilitar la promoció, constitució i funcionament de les fundacions que realitzen les seues activitats a Cantàbria.

Segons es reconeix en l'exposició de motius de la Llei, s'ha apostat per impulsar la iniciativa privada en la realització d'activitats d'interés general a través de les fundacions, mitjançant un marc poc intervencionista, flexibilitzant el seu règim jurídic, simplificant actes administratius i reduint els actes de

En aquesta crònica volem destacar tres disposicions que han sigut aprovades durant aquest període, d'una banda, la Llei 6/2020, de 15 de juliol de Fundacions de Cantàbria; el Pla d'Impuls i Modernització de l'Economia Social Andalus 2021-2021, i els Plans de reconversió i reestructuració col·lectius en el marc del Programa de Desenvolupament Rural de la Comunitat Valenciana.

control del Protectorat. La llei introdueix el silenci administratiu negatiu davant la falta de resolució expressa amb la finalitat d'oferir major seguretat jurídica.

En segon lloc, mereix destacar-se l'Acord de 28 de juliol de 2020 del Consell de Govern d'Andalusia pel qual s'aprova la formulació del **Pla d'Impuls i Modernització de l'Economia Social Andalusia 2021-2025**. L'Estatut d'Autonomia per a Andalusia estableix d'una banda, que seran objecte d'atenció preferent en les polítiques públiques, les cooperatives i altres entitats de l'economia social (art. 172.2), i per una altra que la Comunitat Andalusia assumeix les competències exclusives sobre el foment, ordenació i organització de cooperatives i d'entitats d'economia social. Com a resultat d'aquests compromisos a més d'aprovar-se la Llei 14/2011, de 23 de desembre de Societats Cooperatives Andalusos, i el seu Reglament per Decret 123/2014, de 2 de setembre, Andalusia ha impulsat l'Economia Social a través de successius instruments i de la creació del Consell Andalús d'Entitats d'Economia Social.

El Consell Andalús d'Entitats d'Economia Social va ser creat per Decret 3/2018, de 16 de gener, com a màxim òrgan de coordinació i participació en matèria d'economia social entre l'Administració de la Junta d'Andalusia i les entitats més representatives de les empreses d'aquest sector. En representació de les entitats de l'economia social es reserven huit vocalies a les cooperatives, dues a les societats laborals, quatre a les persones treballadores per compte d'altri en el sector de l'economia social andalusos, i una en representació de cadascuna de les altres entitats que integren l'economia social (mutualitats, fundacions, associacions, empreses d'inserció, centres especials d'ocupació, confraries de pescadors i societats agràries de transformació).

Els instruments a través dels quals la Junta d'Andalusia ha vingut impulsant l'Economia Social en aquests anys han sigut els anomenats Pactes An-

dalusos per l'Economia Social, aprovats en 2002 (I), 2006 (II) i 2011 (III); l'acord per l'Economia Social Andalusos de 2013, integrat en el Pacte pel Progrés Econòmic i Social d'Andalusia, i el Programa de Relançament de l'Economia Social d'Andalusia de 2018.

Amb aquest Acord de 28 de juliol de 2020, s'opta per un Pla d'Impuls i Modernització de l'Economia Social Andalusos amb la finalitat de promoure les entitats de l'economia social andalusos i, especialment, mitjançant l'augment de la seua visibilitat i la difusió de la seua activitat en la societat; el suport a l'emprenedoria i a l'ocupació en aquest àmbit; l'impuls a la consolidació, el desenvolupament sostenible i la competitivitat de les empreses d'economia social; el foment de la responsabilitat social empresarial de la ciutades societats; la promoció de formes específiques i innovadores en l'economia social i el suport a la vertebració associativa del sector.

L'acord, que s'adopta per al període 2021-2025 i preveu una possible pròrroga per dos anys més, recull com ha de ser el contingut del Pla i el procediment de la seua elaboració i aprovació. En aquest procés es garanteix la participació dels representants de les entitats de l'Economia Social, tècnics de les organitzacions, personal funcionari amb experiència o competència en economia social i persones expertes en la matèria. Emplenats tots els tràmits previstos, la Conselleria d'Ocupació, Formació i Treball Autònom formularà una proposta definitiva del Pla, que el seu titular elevarà al Consell de Govern per a la seua aprovació definitiva.

Finalment, volem fer referència a la Resolució de 30 de juliol de 2020 per la qual es convoquen ajudes a **Plans de reconversió i reestructuració col·lectius en el marc del Programa de Desenvolupament Rural de la Comunitat Valenciana**. Les bases reguladores d'aquestes ajudes s'havien aprovat per Ordre 4/2020 de 25 de febrer de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emer-

El Pla d'Impuls i Modernització de l'Economia Social Andalusos desitja promoure el creixement del sector mitjançant l'augment de la seua visibilitat; el suport a l'emprenedoria i a l'ocupació; l'impuls a la consolidació, el desenvolupament sostenible i la competitivitat de les empreses d'economia social; la promoció de formes específiques i innovadores en l'economia social, i el suport a la vertebració associativa del sector.

Els Plans de reconversió i reestructuració col·lectius en el marc del Programa de Desenvolupament Rural de la Comunitat Valenciana tenen com a objecte la convocatòria d'ajudes a inversions per a pal·liar la feblesa estructural del sector agrari de la Comunitat Valenciana, sector tradicionalment minifundista i atomitzat.

gència Climàtica i Transició Ecològica. L'objecte de la resolució és la convocatòria d'ajudes a inversions a Planes de reconversió i reestructuració col·lectius, en el marc del Programa de Desenvolupament Rural de la Comunitat Valenciana 2014-2020, com a mesura que contribuïska a pal·liar la feblesa estructural del sector agrari de la Comunitat Valenciana, sector tradicionalment minifundista i atomitzat.

La finalitat de les ajudes és incentivar la realització d'actuacions sobre un conjunt de parcel·les, amb la intenció de la reconversió i/o reestructuració col·lectiva de les mateixes per a la seua gestió conjunta, i ús racional i en comú, dels mitjans necessaris per a la realització d'activitats agràries, o un altre tipus d'iniciatives, que afigen valor al conjunt de les parcel·les i produccions afectades pel pla de gestió.

Aquesta finalitat ha d'aconseguir-se través d'un o més, dels següents objectius particulars:

a) Consecució d'explotacions agràries d'una estructura adequada i viables des d'un punt de vista agronòmic i econòmic.

b) Millora de l'eficiència hídrica i energètica dels sistemes de reg, reducció dels costos de producció i del consum d'inputs, augmentant la competitivitat de l'explotació en el seu conjunt.

c) Adaptació de la producció a les demandes del mercat. Millora de la qualitat dels productes.

d) Millora de la conservació de l'entorn natural, en evitar l'abandó de les parcel·les.

Podran beneficiar-se d'aquestes ajudes les cooperatives, les societats agràries de transformació o qualsevol altra entitat associativa amb personalitat jurídica, que agrupe persones físiques o jurídiques, sempre que entre els seus objectius figure la gestió conjunta de l'explotació, amb la finalitat de millorar la seua adaptació al mercat, així com incrementar els rendiments i per consegüent, la viabilitat econòmica d'aquestes.

Aquestes entitats han de tindre entre les seues activitats l'activitat agrària, estar constituïdes per un mínim de 10 socis i complir els requisits necessaris per a ser qualificades com a microempreses o pimes segons la definició de la Recomanació 2003/361/CE de la Comissió. Han de presentar un pla de reconversió i reestructuració, juntament amb un pla col·lectiu d'inversions; han d'acreditar la propietat de les parcel·les agrícoles incloses en el pla col·lectiu o, document que els faculte com a titular de l'explotació d'aquestes parcel·les, en aquest cas haurà d'acompanyar-se de l'autorització o compromís del propietari de mantindre la parcel·la dins del pla, durant un període mínim de tres anys a comptar des del pagament de l'ajuda. Així mateix, l'entitat beneficiària es compromet a exercir l'activitat agrària en les parcel·les objecte de l'ajuda i mantindre les inversions durant almenys tres anys comptats des d'aquesta data.

L'ajuda es destinarà a aquells plans que tinguen un import mínim de 50.000 euros i màxim de 2.000.000 euros, i consistirà en una subvenció directa que es destinarà a sufragar el 40% de les despeses i inversions subvencionables. Aquestes poden consistir en: compra de terres agrícoles; implantació i reestructuració de cultius permanents; inversions comunitàries encaminades a facilitar la gestió en comú de les parcel·les; a millorar l'eficiència hídrica i energètica en l'ús de l'aigua de reg o la implantació de mètodes de cultiu tecnològicament avançats; adquisició de patents, llicències, marques, drets d'autor, i costos generals vinculats a les despeses anteriors (honoraris d'enginyers, estudis de viabilitat, etc.).